

JavaScript ve Nesne Yaratımı

Nesne Yaratımı

- Javascript'de iki türlü nesne oluşturulabilir
 - Literal syntax: {key1:val1,key2:val2,...}
 - New operatörü: new Object();

```
var p1 = { firstName : "Kenan", lastName : "Sevindik"};
```

→ İlk yöntem

```
var p2 = new Object();  
p2.firstName = "Muammer";  
p2.lastName = "Yücel";
```

→ İkinci yöntem

```
function fullName() {  
    window.alert(this.firstName + " " + this.lastName);  
}
```

```
fullName.call(p1); //Kenan Sevindik  
fullName.call(p2); //Muammer Yücel
```

Nesne Yaratımı

- Bir fonksiyonu new operatörü ile çağırarak da yeni bir nesne yaratılabilir
- İkinci yöntemeye benzer

Geleneksel olarak yeni nesne yaratmak için tanımlanan fonksiyonlar büyük harf ile başlarlar

```
function Person(firstName,lastName) {
    this.firstName = firstName;
    this.lastName = lastName;

    this.fullName = function() {
        window.alert(this.firstName +
                      " " + this.lastName);
    }
}
var p = new Person("Kenan", "Sevindik");
p.fullName();
```

Nesne yaratan fonksiyon içerisinde Adım adım şunlar gerçekleşir:

1. this = {} ile implicit biçimde nesne yaratılır
2. this'e property ve metotlar eklenir
3. Fonksiyon sonunda this dönülür

Property

- Property tanımı nesne **yaratım aşamasında** veya **sonrasında** yapılabilir
- Tanımlı property'lere **dot** veya **square bracket notasyonu** ile erişilebilir
- Bir nesneye eklenmiş property'ler daha sonra **silinebilir**

```
p = {};  
p.name = "Kenan";  
alert(p.name); //Kenan  
alert(p["name"]); //Kenan  
delete p.name;  
alert(p.name); //undefined
```

Property

- Eğer bir property nesne içerisinde mevcut değil ise erişilmeye çalışıldığı vakit undefined değeri dönlür

in operatörü
ile property'nin
nesne içerisinde
tanımlı olup
olmadığı kontrol
edilebilir

```
p = {};
alert(p.name);           //undefined
alert(p.name == undefined); //true
alert("name" in p);      //false

p = {name : undefined};
alert(p.name);           //undefined
alert(p.name == undefined); //true
alert("name" in p);      //true
```

Property

- Nesne içerisinde tanımlı property'ler üzerinde iterate etmek de mümkündür

```
p = {firstName: 'Kenan', lastName: 'Sevindik', age: 39};  
  
for(key in p) {  
    alert(p[key]);  
}
```

in operatörü ile p nesnesinin sahip olduğu bütün property'lere erişilebilir. Bu property'lere ata nesneden gelen property'lerde dahildir

Property'nin ata nesneye ait olup olmadığı **hasOwnProperty()** metodu ile anlaşılabilir

Fuction

- Nesne üzerinde property'lerde sadece basit değerler değil, fonksiyonlar da tutulabilir
- Tanımlı fonksiyonlar nesne üzerinde dot notasyon ile invoke edilebilir
- Javascript'de fonksiyonlarda aslında birer nesnedir

```
p = new Object();
p.firstName = 'Kenan';
p.lastName = 'Sevindik';

p.fullName = function() {
    alert(this.firstName + " " + this.lastName);
}

p.fullName();
```

Object Variables

- Bir nesnenin atandığı değişken bu **nesneye referans** tutmaktadır
- Başka bir ifade ile bir **pointer** ile asıl veriye refer etmektedir
- Bu değişken üzerinden yapılan **herhangi bir değişiklik** bütün diğer referanslara da yansiyacaktır
- Nesne bir fonksiyona parametre olarak geçtiğinde de **aynı durum** söz konusudur
- Nesnenin referansı **fonksiyona parametre** olarak geçmektedir

Built-in Nesneler

- Javascript standart kütüphanesinde built-in bir takım nesneler mevcuttur
- Bu nesnelerden en yaygın olanları: Math, Date, RegExp
- Bu nesneler global object olarak da bilinirler

```
alert(Math.abs(-2));           //2

var d = new Date(1999,06,27);
alert(d.getTime());           //933022800000

var exp = new RegExp("ab+c","i");
alert(exp.test("abBBc"));     //true
alert(exp.test("ac"));        //false
```

Built-in Nesneler

- String, Number, Boolean gibi nesneler de built-in'dir
- Fakat bunlar hiçbir zaman explicit nesne yaratmak için kullanılmazlar
- Primitif karşılıkları doğrudan kullanılır ve bu nesnelerde tanımlı metotlara erişilebilir

```

alert("Kenan Sevindik".length);           //14
alert("Kenan Sevindik".substring(0, 3));   //Ken
alert(true.toString());                    //true
    
```

Statik Değişkenler

- Javascript'de Java'daki gibi static keyword mevcut değildir
- Ancak statik olmasını istediğimiz property (değişkeni) doğrudan function nesnesinin içerisine koyabiliriz

```
function sayHello(name) {
    sayHello.count = ++sayHello.count || 1;

    alert("Hello " + name);
}

sayHello("Kenan");
sayHello("Muammer");

alert("sayHello invoked " + sayHello.count + " times"); //2
```

Statik Metotlar

- Statik metotlar da statik değişkenler gibi function nesnesine eklenerek oluşturulurlar

```
function Person(firstName,lastName) {
    this.firstName = firstName;
    this.lastName = lastName;

    arguments.callee.count = ++arguments.callee.count || 1;
}

Person.showCount = function() {
    alert(Person.count);
}

p1 = new Person("Kenan", "Sevindik");
p2 = new Person("Muammer", "Yücel");

Person.showCount();
```

Bir önceki
Örnekteki statik
değişkeni
tanımlarken
function ismi
kullanılmıştı.
Function ismi
yerine callee
kullanılabilir

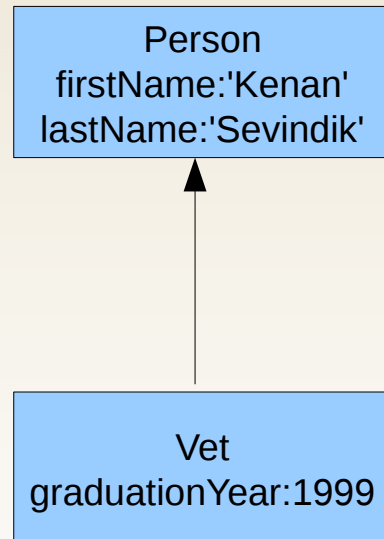
JavaScript ve Inheritance

Inheritance

- Java gibi bir OO programlama dilinde **nesneler sınıflardan** oluşturulur
- Inheritance'da **sınıflar arasında** kurulur
- Javascript'de ise **sınıf kavramı yoktur**
- Inheritance **nesneler arasında** gerçekleşir
- Javascript nesneleri **__proto__** şeklinde bir property'de inherit edilen ata nesneye referans barındırır

Prototip Tabanlı Inheritance


```

var p = new Object();
p.firstName='Kenan';
p.lastName='Sevindik';

var v = new Object();
v.__proto__=p;
window.alert(v.firstName + " " + v.lastName);
  
```

FirstName ve lastName property'lerine vet Nesnesi üzerinden erişildiği vakit interpreter Önce bu property'lerin vet nesnesi üzerinde Olup olmadığına bakar. Eğer vet nesnesinde Yoksa **__proto__** üzerinden ata nesneye geçilir ve property çözümlemesine oradan devam edilir

__proto__ property'si standart değildir. Firefox ve Chrome'a özeldir. Diğer tarayıcılarda da bu property mevcuttur. Fakat hidden'dır.

Diğer tarayıcılarda Object.create() metodu kullanılır

```

var v = Object.create(p);
window.alert(v.firstName + " " + v.lastName);
  
```

Prototype

- Standart biçimde `__proto__` property'sini set etmeyi sağlar
- Bunun için constructor fonksiyonlarına ihtiyaç vardır

```
var person = new Object();
person.firstName = "Kenan";
person.lastName = "Sevindik";
```

```
function Vet() {
}
```

```
Vet.prototype = person;
```

```
var vet = new Vet();
```

```
alert(vet.firstName + " " + vet.lastName);
```

Bu tanım `new Vet();` ile yaratılacak bütün nesnelerin `__proto__` property'sinin değerinin `person` olmasını sağlar

Metot Dispatch

- Inherit edilen ata nesneye bir fonksiyon eklenirse bu fonksiyon aynı şekilde alt nesnelerden de erişilebilir olacaktır

```
var p = new Object();  
p.firstName='Kenan';  
p.lastName='Sevindik';  
  
var v = Object.create(p);  
  
p.fullName = function() {  
    window.alert(this.firstName + " " + this.lastName);  
}  
  
v.fullName();
```

JavaScript ve this

this Anahtar Kelimesi

- This anahtar kelimesinin **değeri dinamik** tir
- Değeri **fonksiyon çağrıldığı** anda tespit edilir
- This anahtar kelimesinin değeri Javascript içerisinde **dört farklı şekilde** tespit edilebilir
 - Metot olarak çağrıldığında
 - Fonksiyon olarak çağrıldığında
 - new operatöründe
 - Explicit olarak this

Metot Olarak Çağrıldığında

- Eğer bir fonksiyon bir nesne üzerinden çağırılmış ise bu durumda this nesneye refer eder
- Nesne üzerinden fonksiyon çağırılması “.” veya “[]” kullanım ile olabilir

```
var p = new Object();
p.firstName = "Kenan";
p.lastName = "Sevindik";

p.fullName = function() {
    window.alert(this.firstName + " " + this.lastName); //"Kenan Sevindik"
    window.alert(this == p); //true
};

p.fullName();
```

Fonksiyon Olarak Çağrıldığında

- Fonksiyon içerisinde this, window veya global object'e karşılık gelmektedir
- Bir fonksiyon içerisinde this kullanılması yeni tarayıcılarda undefined hatası üretebilir
- Tarayıcılar geri uyumluluk adına bu davranışı korumaktadırlar

```
function foo() {  
    alert(this) // [object Window] veya [object global]  
}  
  
foo();
```

new Operatöründe

- Javascript'de nesne yaratma yöntemlerinden birisi **new operatöründen** sonra bir fonksiyonun çağrılmasıdır
- Böyle bir durumda this **yeni bir Object** ile initialize edilir

```
function Person(firstName,lastName) {
    this.firstName = firstName;
    this.lastName = lastName;

    this.fullName = function() {
        window.alert(this.firstName +
                      " " + this.lastName);
    }
}
var p = new Person("Kenan","Sevindik");
p.fullName();
```

Nesne yaratan fonksiyon içerisinde
Adım adım şunlar gerçekleşir:

1. this = {} ile implicit biçimde nesne yaratılır
2. this'e property ve metotlar eklenir
3. Fonksiyon sonunda this dönülür

Explicit This

- Herhangi bir fonksiyon explicit this değeri ile çağrılabilir
- Bu **call** veya **apply** metotları üzerinden gerçekleştirilebilir
- Syntax `call(context,args...)` ve `apply(context,args[])` şeklindedir

```
function Person(firstName,lastName) {
    this.firstName = firstName;
    this.lastName = lastName;
}
fullName = function() {
    window.alert(this.firstName + " " +
                 this.lastName);
}

var p = new Person("Kenan", "Sevindik");
fullName.call(p);
```

İletişim

- **Harezmi** Bilişim Çözümleri
- Kurumsal Java Eğitimleri
- <http://www.java-egitimleri.com>
- info@java-egitimleri.com

